

ISSN 1451-7841

Svet rada

ČASOPIS ZA PITANJA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU,
MEDICINE RADA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE
ZA JUGOISTOČNU EVROPU

Vol. 16
Broj 2/2019

2/2019

Svet rada

NAUČNI ČASOPIS ZA PITANJA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU,
MEDICINE RADA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE ZA JUGOISTOČNU EVROPU
Svi radovi u Časopisu recenziraju se

Odlukom Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja časopis „Svet rada“
svrstan je u kategoriju M52 – istaknuti naučni časopis od nacionalnog značaja

Vol. 16 br. 2/2019 str. 89 – 272

Izdavač:

Eko centar, centar za socio-ekološka istraživanja i dokumentaciju

Glavni urednik:

Dejan Zagorac

Odgovorni urednik:

Jelena Bjegović

Grafička priprema:

Zorica Nenadović

Redakcijski kolegijum:

Prof. dr Aleksandar Milovanović, prof. dr Maja Nikolić (Niš), prof. dr Petar Bulat,
prof. dr Jovica Milovanović, dr sci. iur. Ana Opačić, prof. dr Jovica Jovanović (Niš),
prim. mr sci. med. Jagoda Crepulja (Novi Sad), prim. dr Maja Radanović (Novi Sad),
Maja Ilić, dipl. inž., prim. dr Dragoljub Filipović, Dušan Nenić, dipl. inž. ZNR,
Dragoslav Tomović, dipl. inž (Kragujevac), prof. dr Milanko Čabarkapa,
Marina Furtula, dipl. inž. ZNR, prof. dr Nurka Pranjić (Tuzla),
mr sci. ecc. Vladimir J, Perić, prof. dr Jovanka Bislimovska-Karadžinska (Skoplje),
prof. dr Karolina Lyubomirova (Sofija), doc. dr Vesna Paleksić, (Banja Luka),
Angela V. Basanets, Kyiv, Ukraine

Predsedništvo Eko centra:

Dejan Zagorac (predsednik), dr Slobodan Mrđa, prof. dr Vukašin Pavlović,
Jelena Bjegović

Adresa Redakcije:

Eko centar, Rige od Fere 4, 11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/2910-702; 064(060)/510-2552; 063/360-449; 064/1385-171
E-mail: ekocentar@zaprokul.org.rs; jelena@zaprokul.org.rs
www.ekocentar.rs

Štampa:

Zlatni presek, Beograd

PRAVNI ELEMENTI I FORMA NALAZA SUDSKOMEDICINSKOG VEŠTAKA

Hajrija Mujović*

REZIME

Sudsko veštačenje kao dokazno sredstvo u savremenim pravnim postupcima igra veliku ulogu. To je ujedno i neophodan dokaz i sastavni deo utuženja ukoliko su u pitanju procene ličnih stanja, ličnih šteta i sporova u pružanju medicinske nege. Finalni akt dokaza veštačenjem iskazuje se u ekspertskom izveštaju, čije su suštinske komponente date po pravilu u pisanoj formi i sadržinski kao nalaz i mišljenje veštaka. Zakoni koji uređuju ovu materiju na više mesta govore o nalazu i mišljenju. Njihova forma i sadržina nisu u fokusu, premda se može reći da se tumačenjem pojedinih odredbi jasno dolazi do odgovora šta su obavezni elementi ovih akata. Na određene smernice ukazuje i praksa veštačenja. Cilj bližeg razmatranja ovih pitanja je da se obraćanjem pažnje na kvalitet ovih akata poveća uspešnost i kvalitet medicinskih veštačenja, a ujedno umanje mogući nedostaci, kao i kontradiktorni i oprečni stavovi po različitim pitanjima veštačenja.

Ključne reči: sud, veštaci, lekar – veštak, nalaz i mišljenje

UVODNE NAPOMENE

U današnje vreme dokazi veštačenja čine osnov gotovo svake tužbe kada su u pitanju lične štete kao posledice povrede, oštećenja zdravlja i smrtnih ishoda.^I Poslovi veštačenja, u smislu zakona, predstavljaju stručne aktivnosti čijim se obavljanjem, uz korišćenje naučnih, tehničkih i drugih dostignuća, pružaju sudu ili drugom organu koji vodi postupak potrebna stručna znanja koja se koriste prilikom utvrđivanja, ocene ili razjašnjenja pravno relevantnih činjenica.^{II} Nalaz i mišljenje veštaka mogu biti ključni za to da li će se sa tužbom uspeti ili ne. Veštačenje može da bude u funkciji obezbeđenja dokaza i pripreme utuženja, ali isto tako može utvrditi sporne činjenice u toku samog postupka. Naime, ukoliko se želi da se saggleda eventualni uspeh u sporu ili da se obezbedi dokaz, onda stranke traže da se u tom cilju uradi veštačenje pre utuženja. Oni su među prvimima koji mogu da dobiju instrukcije (nakon uzimanja izjava ili medicinske dokumentacije) onda kada razmatraju da li da podnesu tužbu. Dešava

---

* Naučni savetnik i gostujući profesor Instituta društvenih nauka; tekst je pisan kao rezultat u okviru naučnog Projekta br. 179023 podržanog od strane Ministarstva za prosvetu, nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije, a čiji je nosilac Centar za pravna istraživanja Instituta društvenih nauka u Beogradu.

se, međutim, da se potencijalno svedočenje veštaka ne tretira adekvatno niti se činjenice i informacije prezentuju na potreban način. Nalaz i mišljenje isto tako treba da na propisan način izraze stav u formi koja se može predati sudu.

PRAVNI ZNAČAJ NALAZA I MIŠLJENJA VEŠTAKA

Zadatak svakog veštačenja redovno rezultira odgovarajućim nalazom i mišljenjem. Sadržina ovih akata uslovljena je prirodom i pojedinostima veštačenja. Ipak, mogu se uočiti i neki tipski delovi i standardne formulacije. Odluke sudova obuhvataju različita pitanja koja se tiču radnji od momenta prihvatanja veštačenja i samih rezultata u formi nalaza i mišljenja veštaka. Tako u jednom predmetu sud samo veštačenje definiše kao dokazno sredstvo koje podleže oceni suda. Nalaz i mišljenje veštaka su dokazno sredstvo koje podleže savesnoj i brižljivoj sudskoj oceni, pa sud čini bitnu povredu postupka kad samo upućuje na nalaz veštaka kao sastavni deo presude.^{III} Za svaki sudski postupak ocena dokaza veoma je bitna uopšte, pa i u slučajevima kada sud pristupa oceni nalaza i mišljenja veštaka. Veštak svojim visokostručnim znanjem iz oblasti nauke, medicine, privrede i drugih oblasti kojim sud ne raspolaže pomaže sudu kod utvrđivanja ili razrešenja neke činjenice. U rešenju kojim se određuje izvođenje dokaza, tako i u rešenju kojim se veštaku postavlja zadatak veštačenja, a potom i u obrazloženju presude, neophodno je da se navede specijalnost veštaka. Mada nije dozvoljeno da se veštak izjašnjava o pravnim pitanjima, u praksi se i dalje nailazi na to. Na primer, veštaku saobraćajne struke nalaže se da utvrdi odnos podeljene odgovornosti učesnika saobraćajne nezgode umesto da se veštaku dâ u zadatak da izvrši prostorno-vremensku analizu saobraćajne nezgode, na osnovu koje bi sud izveo zaključak o odgovornosti svakog učesnika saobraćajne nezgode, jer se radi o domenu pravnog pitanja.

Pitanja veštačenja prešla su nacionalne granice, o čemu se mogu citirati presude Evropskog suda za ljudska prava u kojima je to bio relevantan dokaz. Opšta je konstatacija da je uloga veštaka u tim sudskim sporovima bila od presudnog značaja za ishod postupka. Tipični primeri su sporovi koji se odnose na medicinske predmete o lekarskoj greški, odnosno zahtevima za naknadu štete koju pacijenti pretrpe usled nestručnog rada lekara. U velikom procentu oni zavise od nalaza i mišljenja lekara – veštaka koji utvrđuje postojanje uzročno – posledične veze između radnje štetnika i štetne posledice. U najvećem broju slučajeva veštaci su istovremeno i kolege lekara protiv kojih se vodi postupak zbog nestručnog ili nesavesnog rada. Zbog toga često postoji opravdana sumnja u njihovu nepristrasnost. U jednom od predmeta sud je utvrdio

da postoji sumnja u nepristrasnost veštaka zbog kolegijalnosti i mentorskog odnosa.^{IV} Naglašava se potreba da se otkloni i najmanja sumnja da su veštaci svoj posao obavili krajnje nepristrasno i time dali objektivna razjašnjenja konkretnih činjenica kako bi se omogućilo sudu da donese pravilnu presudu. Presude Evropskog suda takođe nalažu poštovanje principa jednakosti dokaza u sudskim procedurama.^V Reč je o principu *jednakosti oružja*, kao jednog od elemenata pravičnog suđenja, koji zahteva da se svakoj stranci u postupku pruži razumna mogućnost da predstavi svoj slučaj pod uslovima koji je ne stavljaju u suštinski nepovoljniji položaj u odnosu na njenog protivnika. Sud je dalje ponovio da je već ranije naglašavao da mišljenje medicinskog stručnjaka, s obzirom da je obično van područja stručnosti sudija, verovatno ima nadmoćniji uticaj na procenu činjenica i da će biti smatrano suštinskim delom dokaznog postupka. U vezi s tim, Sud je ponovio da je u svojoj sudskoj praksi prepoznao da nedostatak neutralnosti od strane sudskog veštaka može pod određenim okolnostima dovesti do kršenja pomenutog principa.^{VI}

U praksi se još uvek uočava da su nalozi koje sudovi daju veštacima dosta uopšteni i ne baziraju se na razjašnjenju činjenica koje bi sudiji dale prostor da utvrdi osnovanost tužbenog zahteva. Pojava je da se sudovi ne trude previše da na sebe preuzmu ulogu koja im po zakonu pripada i da onemoguće sudske veštace da faktički presude umesto njih. Naprotiv, svesno se očekuje da se veštaci jasno opredele da li postoji uzročno – posledična veza između štetne radnje i posledice, pa samim tim i odgovornost lekara, mašinskog inženjera, građevinskog inženjera ili nekog trećeg lica za nastalu štetu. Na taj način, veštacima se u ruke daje veoma moćno oružje, kao i uloga koja im po zakonu ne pripada. Posledica ovakvog postupanja retko kad je drugačija od utvrđenja povrede prava stranke na fer i pravično suđenje jer se ispostavlja da presudu nije doneo sud već je faktički presudio veštak svojim nalazom i mišljenjem.

ZAKONSKI ELEMENTI NALAZA I MIŠLJENJA

Struktura i sadržina nalaza i mišljenja veštaka definisani su pravilima profesionalnog postupanja i procesnim normama koje se donekle razlikuju u zavisnosti od toga da li je reč o parnici ili o krivici. U razmatranju akta veštačenja postoji stav da je on uglavnom proizašao iz prakse, da nije striktno propisima određen i da se zasniva na znanju, iskustvu i odnosu veštaka prema veštačenju kao zakonskoj odredbi.^{VII} To je dovelo do toga da se sudovi suočavaju s raznim formama pisanja i sadržajima veštačenja, od čega zavisi u kojoj meri će odgovor na pitanja biti razumljiv i funkcionalan sa aspekta sudskog postupka. Ako se sledi pravna analiza, ipak se mogu izdiferencirati usmena i pisana forma, kao i zakonski elementi

nalaza i mišljenja veštaka. Naime, lekari koji su u ulozi veštaka dužni su da preduzmu sve neophodne korake da obezbede temeljnu, pravednu, objektivnu i nepristrasnu reviziju medicinskih činjenica. Veštačenje treba da bude celovito stručno svedočenje. Da bi se ispunila ta obaveza, veštaci treba da se ponašaju na odgovarajući način. Tako, bez obzira na izvor postavljenog zahteva (stranka ili sud), veštaci treba da ulože svoje znanje, iskustvo i najbolju procenu o svim relevantnim činjenicama u predmetu. Veštaci u tom cilju preduzimaju neophodne korake kako bi osigurali pristup svim dokumentima koji se koriste za utvrđivanje činjenica o slučaju i okolnostima u vezi s događajem. Relevantne informacije ne bi trebalo da budu isključene o bilo kom razlogu da je reč. Veštak treba da bude zadovoljan svojim nalazom i mišljenjem, bez obzira na to da li će ga koristiti tužilac ili tuženi.^{VIII}

U uporednom pravu, naročito praksi anglosaksonskih zemalja, nalaz i mišljenje veštaka daju se u obliku obrasca o stručnom izveštaju o predmetu. Naime, uzima se za redosled koji se smatra logičnim da su osnovne komponente ekspertskeg izveštaja sledecće: 1) *uvod*, koji sadrži osnovne činjenice, gde se navodi naziv predmeta i da je veštak zamoljen od suda da podnese izveštaj koji će pomoći u rešavanju slučaja; 2) *spisak* dostavljenih informacija, s navodom da je dobio sledecće informacije i dokumentaciju; 3) *izjava* o pitanjima koja su mu postavljena i koja su preuzeta iz naloga suda; 4) *izjava* o tome da je stručnjak kvalifikovan za davanje mišljenja, uz prilaganje profesionalne biografije – iskustvo, klinički rad, istraživanja, radovi i sl.; 5) *svako pitanje* je pojedinačno razmotreno i na njega odgovoreno, uz navođenje razloga ukoliko nema dovoljno informacija, na šta će odgovoriti ukoliko ih dobije u dodatnom mišljenju; 6) *sažetak* mišljenja; 7) *izjava* da je upoznat s pravima o poverljivosti podataka, uz to da je sačuvao izvore svih informacija koje su mu dostavljene, da poseduje relevantno iskustvo i obuku za davanje stručnog mišljenja i da nije sakrio nijedno pitanje koje je suprotno interesima tužioca; posavetovaće se ako promeni mišljenje o bilo kojoj materijalnoj stvari u bilo kom trenutku; upućen je na praksu Vrhovnog suda o relevantnim pasusima o stručnjacima i da se pridržavao, koliko može, obaveza koje su tamo navedene; 8) *prilozi*: CV, pojmovnik i svi radovi kao i objavljeni materijal na kome se zasniva mišljenje.

Kada je reč o pravu Srbije, statusna i procesna pitanja veštačenja deo su zakonske materije. Pored toga, postoji uspostavljena praksa koja se često citira.^{IX} Prema njoj se u nalazu i mišljenju koje veštak dostavlja sudu izdvajaju tri segmenta: uvodni deo, nalaz i mišljenje. Početni *uvodni deo* smatra se primerenijim nazivom od zaglavlja jer sadrži opšte i posebne podatke o veštačenju, i to: po zahtevu kog suda se traži veštačenje,

broj sudskog predmeta i datum donošenja rešenja o veštačenju, šta je predmet veštačenja, koji su zadaci veštačenja, koje su primenjene metode u veštačenju. Nalaz sadrži popis i rezultate objektivnog kliničkog pregleda kao i drugih relevantnih dokumenata i činjenica koje su od značaja (delovi iskaza oštećenog ili svedoka i sl.). Mišljenje je najvažniji deo veštačenja i njime se daje konkretan odgovor na postavljena pitanja u zadatku veštačenja. Ono je rezultat složene analize i sinteze podataka navedenih u nalazu. Nalaz ima snagu potpunog dokaza, a mišljenje relativnog dokaza.^X Praksa da se u strukturi koristi pisanje zaključka smatra se nepotrebnom.

Saglasno zakonu, pisani nalaz veštaka treba da sadrži: 1) *obrazloženje* s navođenjem činjenica i dokaza na kojima je nalaz zasnovan i stručno mišljenje; 2) *podatke* o tome gde i kada je izvršeno veštačenje; 3) *podatke* o licima koja su prisustvovala veštačenju, odnosno o licima koja nisu prisustvovala a uredno su pozvana; 4) *podatke* o priloženim dokumentima. Ako veštak ne podnese nalaz i mišljenje u određenom roku, sud može, na predlog stranke, da odredi drugog veštaka pošto istekne rok koji je strankama odredio da se o tome izjasne.^{XI} U slučaju da veštak ne postupi po nalogu suda, sud će veštaka da kazni novčanom kaznom i obavestiće o tome ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa radi pokretanja postupka brisanja veštaka iz registra sudskih veštaka. Ukoliko je određeno više veštaka, oni mogu da podnesu zajednički nalaz i mišljenje ako se u nalazu i mišljenju slažu. Ako se u nalazu i mišljenju ne slažu, svaki veštak posebno iznosi svoj nalaz i mišljenje.^{XII} Propisuje se da je veštak dužan da se pridržava rokova određenih rešenjem suda i da veštačenje obavlja savesno, stručno i nepristrasno.^{XIII} Pravila parničnog postupka predviđaju da je u predmetima gde se izvodi takav dokaz veštak dužan da svoj pisani nalaz i mišljenje podnese sudu najkasnije 15 dana pre ročišta.^{XIV} Sud dostavlja strankama nalaz i mišljenje najkasnije osam dana pre zakazane rasprave.

Kod vođenja krivičnog postupka, zakonom se u dokaznom postupku dopušta da veštačenje bude usmeno ili da se podnese u pisanoj formi. Usmeno dati nalaz i mišljenje veštaka unose se odmah u zapisnik. Veštaku se može odobriti da podnese pisani nalaz i mišljenje u roku koji odredi organ postupka.^{XV} U zapisniku o veštačenju ili u pisanom nalazu i mišljenju naznačiće se ko je izvršio veštačenje, zanimanje, stručna sprema i specijalnost veštaka, kao i imena i svojstva lica koja su prisustvovala veštačenju. Nakon završenog veštačenja, organ postupka obaveštava stranke koje veštačenju nisu prisustvovala da zapisnik o veštačenju ili pisani nalaz i mišljenje mogu razgledati i kopirati i određuje rok u kojem mogu da iznesu svoje primedbe.

GREŠKE U NALAZU I MIŠLJENJU

To su greške koje se dešavaju onda kada je pisani akt o veštačenju neuredan, nepotpun ili ne daje odgovor na postavljeni zadatak. To mogu biti takođe greške u beleženju ili interpretiranju dokumentacije, snimaka i sl.

Ako veštak dostavi nalaz i mišljenje koji su nejasni, nepotpuni ili protivrečni sami sebi, sud će da naloži veštaku da dopuni ili ispravi nalaz i mišljenje i odrediće rok za otklanjanje nedostataka, odnosno pozvaće veštaka da se izjasni na ročištu.^{XVI} Ako se podaci veštaka o njihovom nalazu bitno razlikuju ili ako je nalaz jednog ili više veštaka nejasan, nepotpun ili u protivrečnosti sam sa sobom ili sa utvrđenim okolnostima, a ti nedostaci ne mogu da se otklone ponovnim saslušanjem veštaka ili se pojavi sumnja u pravilnost datog mišljenja, sud će na predlog stranke da odredi novo veštačenje.

Ako stranka ima primedbe na nalaz i mišljenje sudskog veštaka, dostaviće ih u pisanom obliku, u roku koji sud odredi za izjašnjavanje. Stranka može da angažuje stručnjaka ili drugog veštaka upisanog u registar sudskih veštaka, koji će da sačini primedbe na dostavljeni nalaz i mišljenje ili nov nalaz i mišljenje u pisanom obliku. Na ročištu za glavnu raspravu sud može da ih pročita i da dozvoli tom licu da učestvuje u raspravi postavljanjem pitanja i davanjem objašnjenja. Sud će na ročištu da raspravi primedbe i pokušaće da usaglasi nalaze i stručna mišljenja veštaka. Ako se na ročištu ne usaglase nalaz i stručna mišljenja veštaka, odnosno ako sud smatra da bitne činjenice nisu dovoljno raspravljene, sud će da odredi novo veštačenje, koje će da poveri drugom veštaku i o tome će da obavesti stranke. U tom slučaju stranke snose troškove veštačenja u jednakim delovima.

Slična rešenja daju se u krivičnoj proceduri. Naime, kad postoje nedostaci u nalazu i mišljenju veštaka, organ postupka će po službenoj dužnosti ili na predlog stranaka narediti da se veštačenje ponovi: 1) ako je nalaz nejasan, nepotpun, pogrešan, u protivrečnosti sam sa sobom ili sa okolnostima o kojima je veštačeno ili se pojavi sumnja u njegovu istinitost; 2) ako je mišljenje nejasno ili protivrečno.^{XVII} Ako se nedostaci ne mogu otkloniti ponovnim ispitivanjem veštaka ili dopunskim veštačenjem, organ postupka će odrediti drugog veštaka koji će obaviti novo veštačenje.

Treba naglasiti da ocena nalaza veštaka često predstavlja poseban problem u praksi. Sud je u načelu slobodan i ima diskrecionu ocenu da vodi postupak, pa i u pogledu veštačenja.^{XVIII} Međutim, osnovano se postavlja pitanje kako sudija koji ne poseduje znanja zbog kojih je veštak angažovan može da oceni njegov nalaz. Zakon je to rešio na način da se

i nalaz veštaka obavezno podvrgava oceni dokaza jer bi u suprotnom to značilo da njegov nalaz ima značaj javne isprave koja se onda ne ocenjuje, što ne bi bilo dopušteno. U praksi se najčešće događa da sud nalaz veštaka prihvata, pogotovo onda kad stranke nisu imale primedbe, i tada se u obrazloženju navodi konstatacija da sud nije imao razloga za sumnju u verodostojnost i stručnost veštaka.^{XIX} Treba da se ima u vidu specifičnost veštačenja kao jedne vrste dokaza. Naime, takođe važi praksa da nalaz i mišljenje veštaka koje je solidno i logički zasnovano na činjenicama o zdravstvenom stanju ne mogu oboriti iskazi svedoka, već samo drugi veštaci.^{XX}

Razlozi u jednom broju presuda pokazuju da se nalaz i mišljenje veštaka prihvata bez odgovarajuće analize, što upućuje na zaključak da je spor rešio veštak a ne sud. Ovakav zaključak se posebno nameće u slučajevima u kojima je veštak samo izneo svoje stručno mišljenje, a nije dao nalaz o činjenicama na osnovu kojih je formirao svoje mišljenje. Sud, s druge strane, nije zahtevao potrebno razjašnjenje kako bi uz pomoć veštaka mogao da shvati prirodu i značaj tih činjenica, bez čega ne može da oceni ni dokaznu vrednost veštačenja. Često se veštak i ne poziva da pred sudom obrazloži usmeno svoj pisani nalaz, a kad ima više veštaka, ne vrši se njihovo usaglašavanje u smislu odredaba zakona. Navedena zapažanja od strane sudova treba razumeti i podržati u smislu zakonitog rada ali i nastojanja da se podigne na viši nivo kvalitet veštačenja. Pored ovog ugla posmatranja, značaj poštovanja procesne uloge veštaka ističu u sličnim raspravama i sami sudski veštaci, gde se argumentovano ukazuje na različite manjkavosti u postupanju sudova prema njima.^{XXI}

ZAKLJUČNE NAPOMENE

Profesionalnost i zakonitost u radu sudskomedicinskih veštaka obeležava postojanje zakonskih rešenja koja su data s ciljem da se obezbedi procesna uloga sudskog veštaka i u svemu uvažava propisi materijalnog prava u poslovima obavljanja veštačenja. Jedan od predviđenih uslova da bi veštačenje ispunilo svoj zadatak jeste upravo izrada nalaza i mišljenja koji svedoče o kompetentnosti i stručnom standardu u pogledu predmeta veštačenja. Za oba akta važi da treba da imaju elemente koji su sadržani u zakonu kao obavezni, kao i da se daju u pisanoj formi. Iskustva iz inostrane prakse veštačenja govore o jednoj vrsti stručnog svedočenja od strane veštaka koji je suveren u oblasti ekspertize koju pruža. Za nalaz je bitno da je potpun i sastavljen saobrazno onome što zakon zahteva. Time se poštuju pravila postupka i osnovanost nalaza i mišljenja veštaka. U praksi veštačenja u Srbiji takođe su se ustalile određene

forme takvih akata, koje, međutim, nekada mogu biti i različite. U tom smislu, postizanje kvaliteta rada i unapređenja ovih akata jeste nesumnjivo od pravnog i stručnog značaja.

LITERATURA

- I Videti više: J. RADIŠIĆ, *Medicinsko pravo*, Nomos, Beograd, 2008, str. 317-323; E.DEUTSCH/A.SPICKHOFF, *Medizinrecht*, / Auflage, Springer, Berlin, 2014, str. 522-537; N.ŠARKIĆ, Medicinsko veštačenje u imovinskim sporovima, u: *Pravo i medicina (dodirne tačke – sporna pitanja)*, Kopaonik, 1997, str.79-89. .
- II Član 2, Zakon o sudskim veštacima, „Sl. glasnik RS“, br. 44/2010.
- III Član 354. st.2 tač.13, Zakon o parničnom postupku
- IV Videti: *Bajic v. Croatia* (Application no. 41108/10, 13/02/2013, final judgment under Article 44 § 2 of the Convention, The European Court of Human Rights).
- V Videti: *Feldbrugge v. the Netherlands*, 29 May 1986, § 44, Series A no. 99; *Mantovanelli v. France*, 18 March 1997, § 36, Reports of Judgments and Decisions 1997-II; and *Augusto v. France*, no. 71665/01, § 51, 11 January 2007).
- VI ECtHR, videti: *Korošec v. Slovenia* (Podnosilac predstavke Andrej Korošec obratio se Evropskom sudu za ljudska prava 29. novembra 2012., predstavka zavedena pod brojem 77212/12, tvrdeći da mu je povređeno pravo na fer i pravično suđenje iz člana 6 Konvencije u postupku u kojem je bio jedna od stranaka; (*Sara Lind Eggertsdóttir v. Iceland*, no. 31930/04, § 47, 5 July 2007; *Placi v. Italy*, no. 48754/11, § 79, 21 January 2014; and *Sarıdağ v. Turkey*, no. 6341/10, § 35, 7 July 2015).
- VII R. SVIČEVIĆ, V. KOVAČEVIĆ, D. KOLUNDŽIĆ, *Veštačenje nematerijalne štete*, Poslovni biro, Beograd, 2010, str. 32-34.
- VIII K. ROBINSON/ P. NOUHAN, *Expert Witness – StatPearls – NCBI Bookshelf*, University of Connecticut, 2018, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK436001/>
- IX SVIČEVIĆ i dr., *op.cit*, str. 32.
- X *Ibid*, str. 33
- XI Član 272 ZPP, *op.cit*.
- XII Član 273.
- XIII Član 27 Zakon o sudskim veštacima, *op.cit*.
- XIV Član 270, Zakon o parničnom postupku, „Sl. glasnik RS“, br. 72/2011, 49/2013 – odluka US, 74/2013 – odluka US, 55/2014 i 87/2018.
- XV Član 123, Zakonik o krivičnom postupku „Sl. glasnik RS“, br. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 i 55/2014.
- XVI Član 27 st.3, član 271 Zakona o parničnom postupku, *op.cit*.
- XVII Član 124 Zakona o krivičnom postupku, *op.cit*.
- XVIII RADIŠIĆ, *Medicinsko pravo*, *op.cit*, str. 321.

- XIX Presuda navedena u fusnoti 315, u: H. Mujović, Sudskomedicinska veštačenja u teoriji i praksi medicinskog prava, IDN, Beograd, 2019, str. 139.
- XX Vrhovni sud Srbije Rev. 3798/92; Navedeno prema: V. PETROVIĆ ŠKERO, „Veštačenja u parnicama“, u: G. Šćepanović, Z Stanković, Z. Petrović, Sudskomedicinsko veštačenje nematerijalne štete, Službeni glasnik, Beograd, 2015, fusnota 30, str.706.
- XXI V. PETROVIĆ ŠKERO, Prava i obaveze veštaka, Svet rada, vol.4, 2/2007, str.110; M. JOVANOVIĆ, Sudskomedicinski veštak i veštačenje, Svet rada, vol.5, 2/2008, str 115-116 (navedeno prema H. MUJOVIĆ, Sudskomedicinska veštačenja u teoriji i praksi medicinskog prava, IDN, Beograd, 2019, str. 139, fusnota 315)

LEGAL ELEMENTS AND THE FORM OF MEDICAL EXPERT WITNESS REPORT

SUMMARY

Professional expertise in the court as an exemplary tool in contemporary legal proceedings plays a major role. This is also an indispensable proof and an integral part of the deliberation in the case of personal status assessments, personal injury and disputes in the provision of medical care. The final act of evidence by teaching is presented in the expert report, whose essential components are given as a rule in written form and content as a finding and opinion of the expert witness. The laws regulating this matter in more than one place speak of findings and opinions. Their form and content are not in focus, although it can be said that the interpretation of certain provisions makes clear the answer to what are the obligatory elements of these acts. The practice of expertise is also indicated on certain guidelines. The aim of the closer consideration of these issues is to increase the success and quality of medical knowledge through attention to the quality of these acts, while at the same time reducing possible disadvantages as well as contradictory and contradictory attitudes on various issues of knowledge.

Key words: medical edxpertisi, expert witness report, finding and opinion of the expert witness